

З точки зору методології на операційному етапі потрібно відповісти на запитання, яким чином буде відбуватися досягнення стратегічних цілей (операційні цілі) та що потрібно для цього зробити (завдання–проекти). Інакше кажучи, потрібно перейти від загального до конкретного, тобто, розкрити зміст стратегічних цілей у операційних цілях, та зміст операційних цілей – у завданнях. Проблемою багатьох стратегій може стати відсутність чіткого плану реалізації, який зведе прикладені зусилля до нуля.

Останнім, але не менш важливим етапом стратегічного планування є моніторинг впровадження плану. Головною задачею моніторингу є спостереження для виявлення відповідності наявного стану речей заданим цілям та попередження небажаних результатів та ситуацій, які можуть стати перешкодою для реалізації певної цілі.

Таким чином, стратегічне планування – ефективний інструмент системного менеджменту, процес, який має тривати безперервно, оскільки середовище, як і сам об’єкт планування, постійно змінюються. Це спосіб руху до абсолютного бачення, упродовж якого досягається сталий розвиток територіальної громади.

Література:

1. Стратегічне планування соціально–економічного розвитку на мезорівні: теорія, методологія, практика: [монографія] / Н. В. Сментина. – Одеса: Атлант, 2015 р. – 365 с.
2. Стратегічне планування у громаді (навчальний модуль) / Анатолій Ткачук, Василь Кашевський, Петро Мавко. – К. : ІКЦ «Легальний статус», 2016. – 96 с.
3. Стратегічне бачення Хотинської громади. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://xotin.rada.today/wp-content/uploads/2018/03/3.bachennya.pdf>
4. Стратегічне планування місцевого розвитку. Практичний посібник / [Берданова О., Вакуленко В.]; Швейцарсько–український проект «Підтримка децентралізації в Україні – DESPRO. – К. : ТОВ «Софія–А». – 2012. – 88 с.

ПРОБЛЕМИ ЗАЛУЧЕННЯ ІНОЗЕМНОГО ІНВЕСТУВАННЯ В УКРАЇНУ

В.А. Сааджан, ст. викладач

А. Лебеденко

Одеський національний політехнічний університет

м. Одеса

Сучасні умови розвитку економіки України, що характеризуються недостатністю фінансових можливостей для відновлення промислових підприємств, свідчать про виникнення необхідності в залученні іноземних інвестицій. Причинами відсутності забезпечення фінансування підприємств є:

- політичні обставини;
- інфляційні процеси, знецінення національної валюти, що призводить до росту цін на основні засоби та технології;
- нестабільність розвитку банківського сектору та ринку капіталу в цілому;
- фінансовий ризик банків у наданні довгострокових кредитів;
- значні відсотки по кредитах, що не сприяє їх залученню для ефективної діяльності підприємств;
- виведення капіталу за межі країни;
- не дієва амортизаційна політика для накопичення амортизаційних відрахувань з можливістю її капіталізації.
- недостатність прибутку для здійснення навіть простого відтворення основних засобів.

В таких умовах проблема забезпечення фінансовими ресурсами підприємств стає де далі гострішою. Так, за оцінкою Всесвітнього банку для розвитку економіки України, у найближчі п’ять років необхідні інвестиції у розмірі 40 млрд. доларів \$. У зв’язку з необхідністю оновлення підприємств для підвищення якості продукції та її конкурентоспроможності в таких умовах проблема залучення іноземних інвестицій стає де більш актуальною. Так, Свідер О.П. вважає, що прямі іноземні інвестиції – це одна із основних стратегій бізнес–інструментів інвестиційної діяльності іноземного інвестора, використання якого набуває різноманітних форм довгострокового вкладення капіталу [1].

Залученню іноземних інвестицій в економіку країни присвячено значна кількість робіт таких вчених як Шевченко О.В., Кібенко О.В., Сазонець Л., Хруща Н.А., Свідер О.П. та інші. На дивлячись на значну увагу з боку вчених до іноземного інвестування визначення проблем його залучення залишаються, що є ціллю та задачею дослідження.

Обсяги залучених прямих іноземних інвестицій в економіку України надані у табл.

Таблиця – Обсяги залучених прямих іноземних інвестицій в економіку України, млрд. \$.[2]

Показники	Значення						
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Вкладено	6.0	5.3	5.5	2.5	3.8	4.4	1.6

прямих інвестицій (акціонерного капіталу) Темп зміни,%		-11.7	-8.3	-58.3	-36.7	-26.7	-73.3
Обсяг прямих інвестицій Темп зміни,%	45.4	48.2	51.7	53.7	40.7	36.2	39.1
		6.2	13.9	18.3	-10.3	-20.3	-13.9

Данні та проведений аналіз прями іноземні інвестиції вкладені у акціонерний капітал у 2017 р. зменшується до 1.6 млрд. \$ на 73.3 % порівняно з 2011р., що свідчать про ризики інвесторів, в той же час обсяг прямих іноземних інвестицій коливається в межах 36–53 млрд. \$, у 2017р. обсяг склав 39.1 млрд. \$.

Розгляд нормативно–правових актів, якими врегулюється інвестиційна діяльність та іноземне інвестування дозволяє визнати що їх кількість на сьогодні значна а саме:

- Закон «Про інвестиційну діяльність»;
- Закон «Про захист іноземних інвестицій на Україні»;
- Закон «Про режим іноземного інвестування»;
- Закон «Про інститути спільного інвестування»;
- Закон «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо усунення бар'єрів для залучення іноземних інвестицій»;
- Закон «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо скасування обов'язкової державної реєстрації іноземних інвестицій»;
- Постанова Кабінету Міністрів «Про затвердження Положення про порядок державної реєстрації договорів (контрактів) про спільну діяльність за участю іноземного інвестора» та інші.

Державою створюється правове поле для іноземного інвестування з ціллю надання режиму найбільшого сприяння щодо збільшення обсягів іноземних інвестицій для розвитку економіки України та запропоновані дієві кроки по залученню іноземних інвестицій:

- надаються рівні умови діяльності поряд з вітчизняними інвесторами;
- іноземні інвестиції в Україні не можуть підлягати націоналізації;
- спрощено порядок державної реєстрації при залученні іноземних інвестицій для у неможливості проявів ознак корупції;
- для захисту іноземних інвестицій підписано та ратифіковано міжурядові угоди про сприяння та взаємний захист інвестицій з 70 країнами світу.

Завдяки такому сприянню іноземному інвестуванню за даними держстату обсяг залучених прямих іноземних інвестицій в економіку України у 2017р. досяг 39 млрд. \$, що на 8.3 % більш ніж в порівнянні з 2016р. (табл.). Надходження були спрямовані у підприємства промисловості – 27.3%, у фінансові та страхові установи – 26.1 %. Основними країнами–інвесторами були: Кіпр, Нідерланди, РФ, Велика Британія, Німеччина, Віргінські Острови та Швейцарія [2].

Однак, поряд з позитивними моментами, іноземні інвестори, що здійснюють інвестиційну діяльність в Україні, спостерігають перешкоди та проблеми для збільшення іноземного інвестування до яких вони відносять:

- воєнно–політична ситуація в країні;
- не досконалість правового середовища;
- відсутність забезпечення дієвого страхування комерційних ризиків;
- навіть попри прийняття законів ще існує корупційні схеми з боку адміністративного апарату та інш.;
- відсутність фондового ринку України, який би надав можливість для іноземних інвесторів здійснювати вкладання через купівлю цінних паперів (акцій, облігацій);
- не прозорість схем концесійної діяльності;
- не урегульованість податкового законодавства України;
- не дієвість митного кодексу.

Для сприяння іноземним інвестиціям та вирішення діючих проблем пов'язаних з залученням іноземного інвестування та усуненням їхньому перешкоджанню в Україні необхідно:

- стабілізувати політичну ситуацію в країні;
- забезпечити страхування іноземних інвестицій шляхом створення страхових фондів, гарантіями держави та врегулювання цього процесу законодавчими актами;
- провести дієву боротьбу з корупцією на всіх рівнях;
- сприяти розвитку фондового ринку;
- врегулювати податкове та митне законодавство;
- розробити систему пільг для іноземного інвестора;
- створення вільних економічних зон.
- створити інформаційну базу, що дозволить забезпечити іноземних інвесторів від комерційних, фінансових та інших ризиків.

Досвід розвинутих країн свідчить, що залучення іноземних інвестицій налагоджує розвиток економіки країни, дозволяє оздоровити платіжний баланс, сприяє підвищенню техніко–організаційному рівню підприємств та впровадженню науково–технічному прогресу, що може забезпечити їх інноваційний розвиток.

Тому запропоновані заходи по вирішенню проблем які виникають в Україні по надходженню іноземного капіталу будуть сприяти цьому процесу та забезпечать розвитку економіки на новому рівні.

Література:

1. Свідер О.П. Відмітні характеристики категорії «прямі іноземні інвестиції» [Електронний ресурс] / О.П.Свідер // Електронне наукове видання: Глобальні та національні проблеми економіки.– Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського. – 2016.– Вип.6.–С. 39–44. – Режим доступу: <http://global-national.in.ua/archive/13-2016/10.pdf>

2. Державна служба статистики України .[Електронний ресурс]. – Режим доступа: <http://www.ukrstat.gov.ua>

ЕВОЛЮЦІЯ ПОГЛЯДІВ НА СУТНІСТЬ І СТРУКТУРУ ОРГАНІЗАЦІЙ

Н.А. Скрипник, ст. викладач

А.І. Дулгеру

Одеський національний політехнічний університет
м. Одеса

Поява великої кількості організацій, розвиток наук, проблеми управління та пошуку стимулу стали поштовхом для розробки наукового підходу до організацій та управління ними. Це побудило науковців на створення різних шкіл і ідей, які вивчають закономірності і ідеї побудови організації, основні риси та причини функціонування. Для того, щоб дізнатися який ідеї та школи є оптимальними для певних умов, необхідно приймати до уваги різні підходи, які пропонують теорії формування організацій.

Сутність і структура організацій була актуальною у всі часи і тому її активно вивчали різні науковці: Максом Вебером, Фредерік Тейлор, Мері Паркер Фоллет, Ф. Л. і Гилбретт, Р. Гант, Л. Файоль, Р. Емерсон, Л. Гьюлік, Л. Урвик, А. Маслоу, Ф. Герцберга, Д. Мак–Грегора, Д. Макклеланда, Ст. Врума, А. Етціоні, Б. Баса, Р. Блейка та Дж. Моугон, Р. Лайкерта, Р. Лайкерт, Я. Дракер, А. Гандлер, Е. Дейл, Е. Петерсон, Е. Плуомен, Мірила Л. Луїса, Діла і Кеннеді, Едгар Шайн. Визначення впливу минулих теорій організації на сучасні теоретичні узагальнення можна зустріти у публікаціях таких авторів: Альтшулер А. І., Кузнєцова Ю. В., Решетнікова К. В., Гапонова О. С.

Метою даної роботи розгляд та узагальнення поглядів на еволюцію теорії організацій.

Для початку потрібно сказати, що таке теорія організацій. Теорія організацій – це система знань, про управління, закономірності створення і функціонування організацій в природі та суспільстві.

Можна простежити три етапи фундаментальних змін в організаціях упродовж ХХ століття. Перший етап – перетворення управління в окрему професію. Другий – поява адміністративних організацій з високим рівнем централізації прийняття рішень. Третій – створення організацій з горизонтальними структурами з широким використанням інформаційних технологій [1].

Основи теорії організації були закладені Максом Вебером. Вебер розробив бюрократичну теорію в якій докладно описав « ідеальний тип організації», яка гарантує передбачення поведінки працівників, з яким порівнювалися на той час існуючих організацій. Фредерік Тейлор – один з основоположників науки управління, обґрунтував необхідність наукового підходу до управління організацією. Тейлор і його послідовники намагалися знайти єдиний найкращий спосіб організації виробництва в результаті чого результат повинен був збільшитися. Він ввів доплату за перевиконання норми, що підвищило продуктивність праці. Цей підхід був розвинений Гантом, який ввів відрядно–преміальну систему оплати праці. Г.Гант у 1908 році запропонував використовувати інструктора з навчання для кожного працівника, але офіційні програми навчання з'явилися тільки у 1930 році. Мері Паркер Фоллет обґрунтувала значення психологічних аспектів у роботі організації. Вона писала, що необхідно враховувати і знати потреби людини, адже саме особисті потреби спонукають людину до виконання роботи. А. Файоль першим почав розглядати організацію як самостійну частину і почав виділяти поділ праці, побудові організаційної структури, виділення функціональних ланок. Р. Емерсон першим почав комплексно розглядати проблему ефективності роботи організації.

Перераховані представники класичної теорії організації розглядали тільки формальну сторону організації. Подальші дослідження показали, що існує і неформальна сторона, яка має значний вплив на роботу організації. Це привело до появи доктрини людських відносин. На базі цього були розроблені теорії людських відносин А. Маслоу, Ф. Герцберга, Д. Мак–Грегора, що розкривають поведінку людини. Надалі, в 1960–е рр. з'явилися теорії мотивації Д. Макклеланда, Ст. Врума, інстинктивна теорія мотивації У. Джемса, атрибутивна